

Innspill til statsbudsjettet 2025 fra Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en sentral rolle. De utgjør en innovasjonsinfrastruktur som kobler sammen gründere, etablert næringsliv, forskning/akademia og kapital for å utvikle fremtidens næringsliv. FINs medlemmer jobber med kommersialisering fra forskning, inkubasjon, tidligfasekapital, testfasiliteter og klyngeutvikling.

Vi befinner oss i en krevende verdenssituasjon og det haster å få utviklet og iverksatt gode løsninger på klimakrisen. Forsvar og sikkerhet, helse og samferdsel er budsjettvinnerne på bekostning av virkemidler og rammebetingelser som fremmer et nytt og nyskapende næringsliv. Det mener vi er uheldig, fordi Norge trenger nye løsninger også innenfor blant annet forsvar og helse- og omsorgssektoren.

Regjeringen har lansert en rekke strategier den siste tiden. I tillegg venter vi på stortingsmeldingene om gründere og oppstartsbedrifter, industri og forskning. Her er det høye ambisjoner om at kunnskapen skal tas raskere i bruk, vi skal bli verdens mest digitaliserte land innen 2030 og også verdens beste land å starte og drive virksomhet i. Dessverre ser vi at ambisjonene ikke følges opp i regjeringens forslag til budsjett.

En helhetlig politikk for nytt og nyskapende næringsliv består i all hovedsak av tre elementer:

1. Et innovasjonsfremmende skatte- og avgiftsregime
2. Målrettede tilskuddsordninger og virkemidler som setter fart på kapitalmarkedet
3. Investeringer i innovasjonssystemet gjennom en hel verdikjede fra FoU, oppstart og skalering til eksport.

Ifølge Abelian omstillingsbarometer for 2024, er det å tiltrekke seg og beholde kompetanse samt sikre tilstrekkelig med tidligfase-kapital to store utfordringer for oppstarts- og vekstselskaper. Våre endringsforslag omhandler disse to elementene: Kompetanse og kapital.

Prop. 1 LS, Del 2, kap. 4 – Formuesskatten fjernes eller differensieres

Vekstselskaper utvikler varer og tjenester med stor innovasjonshøyde for et internasjonalt marked. Dette krever store investeringer i ulike faser før selskapet er modent nok til å kunne børsnoteres. I disse fasene er selskapene særlig sårbare for formuesskatten, ettersom formuesverdsettelsen av selskapet prises svært høyt når de henter kapital.

For å dekke regningen, må eierne enten ta ut verdifull investeringskapital fra selskapet i form av utbytte lenge før selskapet er lønnsomt, eller selge aksjer i eget selskap. For å få tilstrekkelig avkastning, selges eksempelvis aksjene til utenlandske aktører, som bidrar til å vanne ut den norske eierandelen i fremtidens eksporteventyr. Vi mener at formuesskatten bør fjernes,

subsidiært at det bør innføres ordninger som skjermer gründere av høyvekstforetak fra de negative virkningene av formuesskatten. Det må utredes ulike ordninger for hvordan dette kan realiseres.

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge ber om at formuesskatten fjernes eller differensieres for å styrke norsk eierskap.

Prop. 1 LS, Del 2, kap. 5 - Forslaget til utflyttingsskatt bør ikke iverksettes

Bygger du verdier i Norge, er det riktig at det også skattes i Norge. Problemet med regjeringens forslag til utflyttingsskatt, er at verdisetningen er basert på urealiserte gevinster og ikke tar høyde for de store svingningene i verdifastsettelse i tidligfase vekstselskaper.

Feil innretning på skatter og avgifter kan fort bli barrierer som bremser etableringstakten for de bedriftene som skal bringe næringsstrukturen vår i en mer bærekraftig retning. I omstillingen av Norge trenger vi et skattesystem som skaper sterke insentiver for investeringer i ny kunnskap, nye bedrifter og nye næringer.

Utflyttingsskatt vil være en del av vurderingsgrunnlaget ved etablering av virksomhet i Norge, ved flyttinger til Norge, og ved investeringer i norske virksomheter. Reaksjonene fra gründer- og innovasjonsøkosystemet er så langt negative.

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge ber om at utflyttingsskatten fjernes i sin helhet fra 1.1. 2025.

En helhetlig politikk for nytt og nyskapende næringsliv

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge har flere endringsforslag til statsbudsjettet for 2025 som behandles av andre komiteer. Vi vil også sende innspill til Stortingets næringskomité, utdannings- og forskningskomité samt kommunal- og forvaltningskomité. Vi vil særlig gjøre finanskomiteens medlemmer oppmerksomme på at regjeringen har foreslått å bevilge null kr. til Investinor og Nysnøs fonds- og investeringsmandater samt redusere støtten til klyngeprogrammet. Dersom forslagene blir stående, vil dette ytterligere stramme inn tilgangen på norsk risikokapital samt svekke konkurransekraften til bedrifter over hele landet.

Vennlig hilsen,

Trine Ellingsen
daglig leder, FIN

Eli Wathne
seniorrådgiver, FIN

